

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117218501
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2117218501.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú C. V., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú procesný opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: Ing. X. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX, zastúpená JUDr. Milošom Chrenkom, advokátom, Hlavná 25, Trnava, a Ing. S. N., PhD., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX, R. D., zastúpený JUDr. Dušanom Klimom, advokátom, Sládkovičova 16/61, Žiar nad Hronom, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej, o odvolaniach rodičov proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 6. novembra 2017, č.k. 27P/66/2017-63, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., III. mení tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletú C. v sume 220 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky s účinnosťou od 28.7.2018. Nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 28.7.2017 do 31.10.2017 vo výške 250,48 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V napadnutom výroku IV., V. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zveril maloletú C. do osobnej starostlivosti matky. Zastupovať a spravovať jej majetok budú obaja rodičia (výrok I.). Otcovi určil povinnosť platiť výživné na maloletú C. 200 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 28.7.2017 (výrok II.). Súd určil nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 28.7.2017 do 31.10.2017 vo výške 187,90 eur, ktorý povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok (výrok III.), zároveň určil, že styk otca s maloletou neupravuje (výrok IV.) a rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu nárok (výrok V.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka maloletej sa návrhom podaným na súd prvej inštancie dňa 28.7.2017 domáhala zvýšenia výživného, nakoľko otec doposiaľ platil výživné podľa ich dohody a to od 1.1.2017 na sumu 250 eur. Návrh doplnila podaním, ktorým žiadala o zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a styk otca navrhla ponechať bez úpravy, v súlade s názorom samotnej maloletej. Otec súhlasil so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky, výživné navrhol určiť vo výške 100 eur mesačne a požiadal o úpravu styku. V priebehu konania zmenil názor a na úprave styku netrval s tým, že ak sa v budúcnosti nebude realizovať styk s maloletou na základe dobrovoľnosti, požiada o úpravu styku. Z tohto dôvodu súd styk otca s maloletou neupravil. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že maloletá pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí sa už pred jej narodením dohodli na zverení do starostlivosti

matky a otec sa zaviazal platiť výživné, ktoré platil od septembra 2015 v sume 100 eur mesačne. Prispieva aj na jednorazové zvýšené výdavky maloletej, napr. strojček na zuby, dovolenku, nástup do školy. Maloletá sa s otcom stretáva podľa dohody, i keď v menšom rozsahu, akoby si otec prial. Maloletá chodila k otcovi s prespatím na víkendy, aj k starým rodičom zhruba raz za 6 týždňov. V poslednom období od prázdnin bola s otcom len jedenkrát v lete na jeden deň a od doručenia vyjadrenia otca, ktorým sa domáhal úpravy styku, sa nestretli. Dokonca si otca i starú matku zablokovala v telefóne. Vyjadrila sa, že sa s otcom chce stretávať ale bez presne určeného času súdom a po dohode s otcom. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú. V mesiaci august 2017 zaplatil otec o 125 eur viac na dovolenku pri mori a na výdavky spojené so začiatkom školského roka. Matka má priemerný čistý mesačný príjem 981,53 eur, rodinné prídavky 23,52 eur. Býva v rodinnom dome, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou v 1/4. Spláca úver použitý na prestavbu podkrovia, v ktorom vznikla samostatná bytová jednotka, ktorú obýva s dcérou. Úver spláca po 310 eur mesačne. Rodičom prispieva 50 eur na energie, 50 eur na stravu mesačne, platí internet a TV 50 eur, za obedy v práci 26 eur, mesačne poisťku za škody v zamestnaní 4,30 eur. Maloletá chodí do 7. triedy základnej školy, za obedy matka platí 24 eur a životnú a zdravotnú poisťku 22,10 eur mesačne. Maloletá nosí okuliare, v lete boli spolu na ozdravnom pobyte pri mori, za ktorý matka zaplatila 840 eur za obidve. Maloletá nosí tiež zubný strojček, na ktorý v roku 2015 otec prispel v polovici. Na kontroly chodí v intervaloch 6 týždňov a dopláca podľa výkonu lekára nie pravidelnou sumou. Od narodenia má vrodenú malformáciu ciev, trpela na nadmerný výskyt kurích ok. V súčasnosti matka na liečbu nedopláca. Otec má priemerný čistý mesačný príjem 1.063 eur, býva u rodičov, chodí na týždňovky do D., za bývanie platí v D. 100 eur mesačne, rodičom prispieva na bývanie, stravu, pracie prostriedky sumou 150 eur mesačne. V roku 2016 si kúpil ročné auto za 11.900 eur, na kúpu ktorého si požičal od rodičov 5.500 eur. Vozidlo si kúpil za účelom cestovania do práce. Platí si ročne vlastné životné poisťky a tiež platí ročnú poisťku pre dcéru od jej narodenia 198 eur s výplatou k 25. roku veku dieťaťa, tiež poistenie škody zamestnávateľovi, investičné poistenie a životné poistenie. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 36 ods. 1, § 65, § 62, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že je potrebné rozhodnúť o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej. Matka sama zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa od narodenia, otec na výživu maloletej platí aktuálne po 100 eur mesačne od podania návrhu. O dcéru sa zaujíma, navštevuje ju. Prispieva aj nad rámec dohodnutého výživného. V starostlivosti matky neboli zistené nedostatky, preto súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia ju budú zastupovať a spravovať jej majetok. Pri určovaní výživného súd vchádzal z priemerného čistého mesačného príjmu matky 981,53 eur a otca 1.053 eur a zo zaužívanej rozhodovacej praxe určovania výživného na všetky vyživovacie povinnosti v rozpätí 20 - 25% z čistého príjmu povinného rodiča. Obaja rodičia majú primerané porovnateľné výdavky na osobnú potrebu, stravu, otec má dôvodné pravidelné výdavky spojené s bývaním v D. a u rodičov spolu vo výške 250 eur. Za nevyhnutný výdavok súd považuje aj výdavky na dopravu do zamestnania 100 eur a poistenie vozidla mesačne 38,83 eur. Maloletá má výdavky primerané svojmu veku, stravuje sa v škole, dlhoročne trpí viacerými zdravotnými problémami, s ktorými sú spojené výdavky. Aktuálne matka dopláca na okuliare a zubný strojček. Súd považoval za primerané výživné v sume 200 eur mesačne, pričom zohľadnil aj príjem matky, ktorý je len o niečo menší než príjem otca a čiastočne matka svoju vyživovaciu povinnosť nahrádza osobnou starostlivosťou. Výživné súdom stanovené nepatrne pod dolnou hranicou 20% jeho priemerného čistého mesačného príjmu je dostatočné na pokrytie časti potrieb maloletej a dáva jeho možnosť zvýšenia v budúcnosti. Súd výživné určil od podania návrhu, keď nezistil žiadne okolnosti pre určenie výživného spätne. Za obdobie od podania návrhu do 31.10.2017 mal otec zaplatiť výživné vo výške 625,80 eur, za júl pomernú časť 25,80 eur a za august až október 600 eur. Otec za uvedené obdobie zaplatil pomernú časť výživného za júl 12,90 eur, za august 225 eur, za september 100 eur a október 100 eur, spolu 437,90 eur. za uvedené obdobie má tak nedoplatok na zročnom výživnom 187,90 eur, ktorý mu súd povolil uhradiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podali odvolanie obaja rodičia. Matka maloletej sa odvolala voči výroku II., III. rozsudku a otec sa odvolal voči výroku II., III. a IV. rozsudku.

3. Matka maloletej vo svojom odvolaní uviedla, že súd sa neriadil pri určení výšky výživného súdnou praxou, hoci na ňu sám odkazuje a to, že výživné sa určuje v rozpätí 20-25% čistého príjmu povinného rodiča. Príjem otca je vo výške 1.053 eur netto. Ako skonštatoval samotný odvolací súd, záver, že výživné by malo tvoriť pre maloleté dieťa 20-25% čistého mesačného príjmu povinného rodiča, je uplatňovaný takmer bezvýhradne. Súd priznal maloletej výživné iba 18,8% príjmu povinného otca.

Ňnou navrhovaná výška výživného 250 eur presne zapadala do uvedeného rámca, keď predstavovala 23,5% príjmu otca. Teda bol priestor na priznanie ešte mierne vyššieho výživného, až do sumy 265 eur. Súd dostatočne nezdôvodnil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, keď len skonštatoval, že takéto výživné ponecháva možnosť jeho zvýšenia v budúcnosti. Určené výživné je nedostatočné aj z hľadiska odôvodnených potrieb maloletej. Suma celkových výdavkov na maloletú predstavuje približne 384 eur mesačne. Výdavky sú pritom oproti bežnému dieťaťu daného veku zvýšené a to primárne z dôvodu viacerých zdravotných komplikácií. Liečba v imunoalergickej, očnej, ortopedickej ambulancii a s tým súvisiace výdavky a tiež aj z dôvodu školských a mimoškolských aktivít: florbal, anglický jazyk, kreatívny krúžok, olympiády a súťaže. Nakoľko otec sa o maloletú osobne nestará, je opodstatnené, aby sa na výdavkoch na výživu podieľal väčšou mierou. I v prípade, ak by súd určil výživné 250 eur v zmysle jej návrhu, zostávala by nemalá časť finančných výdavkov na jej pleciach. Navrhla, aby odvolací súd zmenil v časti určenia výživného a primerane tomu aj v časti nedoplatku na zročnom výživnom rozsudok súdu prvej inštancie a určil výživné sumou 250 eur mesačne.

4. Otec vo svojom odvolaní uviedol, že súd stanovil výšku výživného na dieťa vo veku 12 rokov 200 eur. Spoločne tak pripadajúcej v zmysle zákonnej úpravy solidárneho plnenia výživného na obidvoch rodičov v čiastke 400 eur. Uvedená čiastka je neproporcionálna vo vzťahu k veku a nárokom maloletej ako i v rozpore so zistením materiálnej pravdy. Súd vychádzal pri určení výživného z príjmu matky vo výške 981,53 eur. Priamo na pojednávaní z predloženého dokladu matkou nemal ujasnenú skutočnú výšku zárobkov matky, ktorá nejasnosť nebola odstránená. Súd nevyhovел jeho požiadavke na zdokladovanie potrieb maloletej listinnými dôkazmi. Tieto zdokladované neboli a v položke stravné sa v návrhu uvádza čiastka viac ako 160 eur. Táto skutočnosť odporovala výpovedi matky zaznamenatej v nahrávke z pojednávania, z ktorej vyplynulo, že spoločne varia starí rodičia, ktorým na stravu prispieva 50 eur. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z výpočtu prislúchajúcemu 20% jeho čistého mesačného príjmu. Zákon o rodine, jednoznačne i justičná prax pri stanovení výšky výživného uprednostňuje preukázateľnú potrebu maloletého dieťaťa a preukázateľné schopnosti jeho rodičov. Súd neposúdil preukázané sporenie otca pre maloletú. Nestotožňuje sa s rozhodnutím okresného súdu, nakoľko v jeho intencii by maloletá na strednej a vysokej škole v zmysle názoru súdu a najlepšieho záujmu mala nárok na 400 eur až 800 eur. Otec maloletej sa nestotožňuje so stanoviskom a považuje ho za neúmerné a excesom z inštitútu najlepšieho záujmu dieťaťa. Súd nezohľadnil náklady otca súvisiace s ubytovaním, stravným a dopravou za prácou, čím jeho čistý príjem by sa podstatne znížil. Súd sa odklonil od ustálenej justičnej praxe. Nezachoval zákonnosť konania vzhľadom k zásade kontradiktórnosti konania, možnosti vyjadrenia sa k tvrdeniam druhej strany konania až v deň pojednávania. Nezabezpečil si tvrdenia matky dokladmi svedčiacimi o dôvodnosti potrieb maloletej a nákladoch do príjmu matky. Pokiaľ sa týka úpravy styku, súd tento neupravil, neupravenie styku nijako neodôvodnil. Bolo tak porušené jeho ústavné právo na spravodlivý súdny proces a rozhodnutie. Pojednávajúci súd spolu s kolíznou opatrovníčkou po vypočutí maloletej citovo ovplyvňovali otca s odvolaním sa na výpoveď maloletej, že styk otca nechce mať upravený, čomu otec v omyle uveril a že je to v jej záujme a že styk bude dodržiavať i bez rozsudku. Otec bol uvedený do omylu v rozpore s poradou jeho právneho zástupcu, jasne si neuvedomoval následky svojich prehlásení a ich dôsledkov netrval na úprave styku. Hneď po vyhlásení rozsudku maloletá stretnutie s ním odmietla a podmienila ho len v prítomnosti matky, čo odporuje názoru súdu, opatrovníčky a zrejme i výpovedi samotnej maloletej, pri ktorej otec ani jeho právny zástupca neboli prítomní. O tejto skutočnosti úkonom neuplatňovania si práva styku s maloletou nebol obozretné poučený pojednávajúcim súdom. Určenie styku s maloletou nie je v rozpore s jej záujmom ale je to najmä individuálne právo každého jednotlivého rodiča. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 7.11.2006, sp.zn. I. ÚS 618/05, na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 17CoP/85/2015, 17CoP/20/2015. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo alternatívne zmeniť tak, že otec sa zaväzuje prispievať na maloletú sumou 130 eur mesačne, zmeškané výživné sa upravuje v pomere určenej výške výživného a je oprávnený stýkať sa s maloletou C. každý nepárny týždeň od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod., počas Vianočných sviatkov nepárny rok od 23.12. 17.00 hod. do 26.12. 19.00 hod., každý párný rok od 30.12. od 17.00 hod. do 1.1. 19.00 hod., každý rok počas letných prázdnin od 15. júla 10.00 hod. do 31. júla 19.00 hod. a od 15. augusta 10.00 hod. do 31. augusta 19.00 hod. s tým, že počas doby maloletej u otca v mesiacoch júl, august, kedy bude maloletá tráviť čas u otca, nebude tento povinný vyplácať časť výživného k rukám matky.

5. Otec maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neodznegli pred súdom prvej inštancie. Poukázal na svoje odvolanie, v ktorom upozornil v zmysle materiálnej pravdy súd na skutočnosť, že môže dochádzať k možnému obohateniu

matky na úkor maloletej pre neprimerané náklady, ktoré odporovali samotným vyjadreniam skutočnej pravdy. Pokiaľ matka uvádza náklady na liečbu očných a ortopedických problémov a náklady na športovú činnosť, tak florbal je šport, v ktorom nesporne dochádza výrazne k záťaži chrbtice, hre s hokejkou pri zohnutom chrbte, silnej záťaži na kĺbový aparát, ako je nevyhnutný vynikajúci zrak, nakoľko sa jedná o hru hokeja na suchom podklade, s tvrdými zásahmi protihráčov, pokiaľ chce zasiahnuť bránku. Konaním matky maloletej dochádza k možnému presilovaniu a konaniu v rozpore so zdravotným stavom maloletej.

6. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že súdu predložila písomné doklady, ktorými jednoznačne preukázala nielen obvyklé ale najmä špecifické výdavky dcéry, ktoré predstavujú nemalú sumu najmä s ohľadom na množstvo školských, či voľnočasových aktivít maloletej ako aj s poukazom na jej viaceré zdravotné problémy. Aktuálne po vyhlásení rozsudku maloletá absolvovala vyšetrenie u imunológa s tým výsledkom, že sa jej zdravotný stav zhoršil a musí absolvovať trojmesačnú kúru imunostimulantmi, za ktoré sa dopláca. Aj podľa názoru Krajského súdu Trnava, vychádzajúc z poznatkov súdnej praxe, nie všetky výdavky oprávnenej osoby, najmä pokiaľ ide o bežné a nevyhnutné výdavky musia byť exaktne preukázané, pričom v prípade bežných výdavkov na stravu, oblečenie, hygienické potreby, sú takéto skutočnosti súdu známe z jeho činnosti ako aj všeobecne známe. Dcéra používa mobilný telefón, ktorý vyhrala v školskej súťaži. Ide navyše o starší model. Úhradu faktúry za telefón 20 eur mesačne nemožno považovať za neprimeranú. Nedávno otca žiadala o príspevok na nový mobil, tento jej príspevok odmietol. Spochybňovanie dovolenky v zahraničí považuje za nedôstojné, keď sám otec vie, že dovolenka v Bulharsku nepredstavuje žiaden luxus, nakoľko tam v minulosti v rovnakom hoteli bol s nimi. Dcéra má pobyt pri mori lekárom odporučený. Preto nejde o žiaden zbytočný luxus. Sporenie pre maloletú, ktoré otec uvádza, že je z hľadiska aktuálneho plnenia výživného irelevantné, nakoľko takéto budúce plnenie je neisté ale najmä neuspokojuje vyživovacie potreby maloletej aktuálne, keď tieto vznikajú. Pokiaľ sa týka neupravenia styku, navrhla rozsudok potvrdiť. Otec sám akceptoval návrh maloletej, aby jeho styk s maloletou zostal neupravený. Argument, že bol súdom uvedený do omylu by bol smiešny aj v prípade, ak by otec nebol právne zastúpený. Bol však zastúpený advokátom, s ktorým sa radil. Žiadneho svojho práva sa nevzdal. Poukazuje na samotný názor maloletej, ktorá bola v konaní vypočutá a jasne sa vyjadrila, že nechce, aby jej styk s otcom bol exaktne upravený, nakoľko to vníma ako obmedzenie a neprijateľný tlak. Maloletá má už 12 rokov, je plne schopná vyjadriť svoj názor a jej názor je potrebné rešpektovať. Naopak, otec aj po vynesení rozsudku vyvíjal na dcéru neprimeraný nátlak. Nútil ju do stretávania podľa jeho predstáv. Uvedené má negatívne následky na psychický stav dcéry, ktorá je nervózna, bolí ju brucho, a celkovo sa na nej prejavujú známky stresu. Toto sa prenáša i do jej školských výsledkov, ktoré sa zhoršili. Domnieva sa, že je to práve výsledok tlaku otca na úpravu styku. Dohodla si s maloletou termín konzultácie u psychologičky.

7. Opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniam uviedol, že odvolaniu matky odporúčajú vyhovieť, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletej.

8. Otec v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že trvá na odvolaní, uviedol, že matka vo vyjadrení poukazuje na zlý zdravotný stav dcéry, pritom v návrhu predkladá požiadavky na požadované platby súvisiace so záťažovou športovou činnosťou maloletej, jednoznačne škodiacou jej zdraviu. Pobyt pri mori nazvala ozdravovacím pobytom v all inclusive. Pokiaľ by išlo o lekárom určený ozdravný pobyt, bol by tento aspoň sčasti uhradený zdravotnou poisťovňou. Pokiaľ sa týka potrieb maloletej, tak matka uviedla, že maloletej varia starí rodičia, ktorí ju stravujú. V ďalšom žiada za telefónny paušál 20 eur v danom veku dieťaťa, avšak paušál s nekonečným volaním do 5 telefónnych čísel, plus internet v telefóne plus s ďalšími výhodami majú konkrétne v sieti Orange len v hodnote 9 eur. Súd ho zbavil de facto jeho zákonných a jediných práv na styk s maloletou dcérou a jeho zákonnej možnosti sa s ňou stretávať, keď o tomto nároku nerozhodol s odvolaním sa na prísľub a záujem maloletej. On sa o maloletú vždy staral, stretávali sa, navštevovali, chodili na spoločné výlety, dovolenky, bez akéhokoľvek psychického postihu maloletej. Na pojednávaní prisľúbila, že sa s otcom bude stretávať, čo však po vyhlásení rozsudku odmietla, stretnutie si podmienila len v prítomnosti matky a požiadavke matkinho zvýšenia výživného. Najlepší záujem dieťaťa v jeho procesnom ponímaní nie je bezhraničný. Často krát v protichodných záujmoch dvoch procesných strán je však pri rozhodovaní potrebné zväziť a nájsť určitú formu racionálneho riešenia a nie výlučne konať tak, ako dieťa všetkým účastníkom konania nakáže. Je potrebné skutočne skúmať daný najlepší záujem dieťaťa a materiálnu pravdu v súvislosti i širším meradlom na jeho ďalší výchovný proces. Takýto prehnaný záujem súdu vyhovieť požiadavke maloletej môže byť v konečnom dôsledku v neprospech maloletej, nakoľko maloletá má povinnosť akceptovať existenciu obidvoch jej rodičov. Matka tvrdí, že na maloletú vyvíja neprimeraný tlak a núti

ju do stretávania podľa jeho predstáv. Od vyhlásenia rozsudku mu však nebolo stretnutie s maloletou umožnené ani jeden krát. K vyjadreniu doložil písomnú výpoveď svedkyne Mgr. X. N., ktorá uviedla, že maloletá v minulosti navštevovala ich domácnosť s tým, že z jej správania mala dojem, že sa u nich cíti príjemne. Taktiež matka maloletej ich navštevovala, bola s návštevou spokojná. Pri odchode sa maloletá lúčila slovami „ja ešte prídem“. Je presvedčená, že uvádzané bolesti brucha nevznikli v uvedenom časovom horizonte t.j. od súdu, ale maloletá už v minulosti mala zažívacie problémy spojené s bolesťami brucha a je logické, že ak niečo bolí, jedinec je podráždený a bez záujmu. Má o tom vedomosť, nakoľko ju kontaktovala matka maloletej za účelom zistenia dedičných chorôb v rodine otca. Podľa jej osobného názoru, pretrvávajúce zdravotné problémy, ak sa zakladajú na pravde, sú skôr spôsobené správaním matky maloletej voči nej a tiež voči okoliu.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), po zistení, že odvolania podali včas oprávnené osoby - rodičia dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolania rodičov sú čiastočne dôvodné a preto je napadnutý rozsudok potrebné sčasti zmeniť a sčasti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie po sp.zn. 27P/66/2017 je úprava práv a povinností rodičov k maloletej C. V., nar. XX.X.XXXX.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho konania je posúdenie správneho postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo otcovi maloletej určené výživné na maloletú sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od 28.7.2017 a zároveň určenie nedoplatku na zročnom výživnom na čas od 28.7.2017 do 31.10.2017 vo výške 187,90 eur ako aj rozhodnutie ohľadne úpravy styku otca s maloletou, ktorým súd styk neupravil.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam rozhodným pre posúdenie splnenia podmienok na určenie výživného a takto zistený skutočný stav odvolací súd v celom rozsahu preberá. Súd prvej inštancie však nie celkom správne dospel k záveru, že ním určená výška výživného zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletej.

13. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine).

14. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočne odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a pod. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery existencie a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na

jeho schopnosti, teda nielen faktické príjmy ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov.

15. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletej dosahuje príjem 981 eur netto mesačne, poberá rodinné prídavky na maloletú v sume 23,20 eur mesačne, otec maloletej má príjem 1.063 eur netto mesačne, pričom obaja rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú. Nemajú ani žiadne výdavky, ktoré by bolo treba pri určovaní výšky výživného zohľadniť (napr. zhoršený zdravotný stav). Výdavky s bývaním majú primerané obaja rodičia. Správne v odvolaní matka maloletej uviedla, že rozhodovacia prax pri určovaní výživného je taká, že výživné sa určuje vo výške 20-25% z príjmu povinného rodiča. V danom prípade je rozmedzie 20-25% od 212 do 265 eur. Maloletá má 13 rokov, navštevuje základnú školu, jej výdavky sú bežné, mierne zvýšené v spojení s jej zdravotnými problémami a mimoškolskými aktivitami. Výživné vo výške 220 eur súd považoval za primerané a to s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej, s prihliadnutím na jej vek, keď do budúca maloletá bude ešte rásť, v dôsledku čoho úmerne veku budú rásť aj výdavky spojené s jej výživou, a tiež s prihliadnutím na príjem oboch rodičov maloletej. Maloletá keď dostane 220 eur mesačne od otca, 23,20 eur rodinné prídavky a 80-100 eur od matky, ktorá má príjem porovnateľný s príjmom otca, a vzhľadom na vek maloletej už nemôže svoju vyživovaciu povinnosť kompenzovať výlučne osobnou starostlivosťou o maloletú, bude mať dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie svojich odôvodnených potrieb spojených s výživou. Naopak otec, pokiaľ zo svojho príjmu pošle 220 eur na výživné svojej dcére, zostane mu dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie vlastných potrieb.

16. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia výživného podľa § 388 CSP zmenil a určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej C. sumou 220 eur mesačne s účinnosťou od 28.7.2018. Vzhľadom k tomu, že otec neprispieval súdom určenou sumou, vznikol mu na výživnom nedoplatok a keďže súd prvej inštancie zmenil výšku výživného, tento nedoplatok určený súdom prvej inštancie nie je správny, preto odvolací súd aj vo výroku o určení nedoplatku zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil výšku nedoplatku za čas od 28.7.2017 do 31.10.2017 vo výške 250,48 eur (mal zaplatiť 688,38 eur a zaplatil 437,90 eur), ktorý povolil otcovi splácať s prihliadnutím na výšku dlhu a zistené otcove pomery v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky, má za následok zročnosť celého plnenia.

17. Pokiaľ sa týka výroku, ktorým súd styk otca s maloletou neupravil, tak toto rozhodnutie považoval odvolací súd za správne. Otec sa vyjadril na pojednávaní za prítomnosti svojho právneho zástupcu po tom, ako bol oboznámený s obsahom výpovede maloletej, že na návrhu úpravy styku netrvá. Súd tak mal správne za to, že otec s maloletou sa na realizácii styku dohodnú a preto nie je potreba jeho úpravy. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu v tejto časti ako vecne správne podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil. Ak sa styk po rozhodnutí súdu nerealizuje, alebo dohoda o styku nie je možná má možnosť otec maloletej kedykoľvek podať návrh na súd o jeho úpravu.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP za použitia ust. § 52 CMP.

19. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).